

De geboorte van de roman

Deel 1

De vrouw van de bevalling die de volgende dag zijn tranen zag om het moeten hebben verbranden van het boek, waarbij het had gevoeld of hij ontdaan werd van zijn ziel, trok de lade open van haar nachtkastje en haalde een nieuw boek te voorschijn dat ze hem gaf. Ze was van nog een boek bevallen, maar had hem dat niet kunnen vertellen voordat de tijd er rijp voor was. 'De geboorte van de roman', was de titel. Verder was het net zo blanco als het vorige en kon hij dus alleen maar hopen dat er, net als bij het andere boek, tekst zou verschijnen als hij er echt voor ging zitten. Hij bedankte de vrouw met een ferme omhelzing en ging naar huis, installeerde zich voor de haard en sloeg hoopvol het boek open. Er stond slechts één zin: "Er komt alleen tekst als je er op uittrekt". "Er op uittrekt", wat zou dat zijn, op reis gaan of gewoon uit huis gaan? Piazza dacht er diep over na en besloot toen maar iets te proberen. Hij ging naar de kermis die als ieder jaar in de herfst zijn stad aandeed.

Hij ging de zweefmolen in met het boek angstvallig in zijn handen geklemd. Toen de molen op volle vaart was, klapte het boek open. Hij las:

"Onder een perzikboom kwam ik tot het naakte bestaan. Ik was alleen. Had alleen nog een paar tassen met spullen. Ik was (daar op die plek van de perzikboom) bang geweest, paniekerig, zoals ook 's nachts van het geluid van ganzen en eenden dat ik hoorde vanuit mijn tentje en dat ik eerst niet thuis kon brengen. Paniekerig, angstig als vaak. Ik had een tablet Seresta genomen waardoor ik zo'n 12 uur van de wereld was geweest. De ervaring onder de perzikboom was er niet minder om. Ik had niets dan mezelf en dat was eerst een angstig gevoel maar daarna een bevrijdende ervaring. Wat had ik meer nodig dan mezelf? Niets. Ik was er. Ik was 32 en ik was er. Verder was niets nodig. Ik zou me door het leven kunnen laten 'glijden'. Het leven zou een geleidelijke stroom zijn waarop ik me zou laten meevoeren waarbij bij mij ook wel de vraag opkwam waarvoor die resterende jaren (hoeveel?) zouden dienen.

Jaren later. Ik kwam op 'Thévény' aan, het domein van een bekende filosoof. Maar nú, op slechts tien kilometer afstand van de perzikboom waaronder ik mijn 'Droom' had gehad, was het zoveel anders. Ik had last van een obsessie, ik geef het maar toe want net zo makkelijk als woorden op papier komen, net zo bang ben ik dat dingen gebeuren die ik niet wil. Op deze plek waar de woorden die 'los' komen als de hagedissen die met de regen voorgoed verdwenen lijken maar nu ras verschijnen op de wit gepleisterde buitenmuren en met hun slingerende startten er rondes op maken (mogen wij hopen ooit zo over muren te schrijden!). Door een obsessie kwelden dromen mij 's nachts en stond ik 's ochtends vermoeid op. Een obsessie dat mijn vriendin mij niet trouw zou zijn. Een obsessie die in elk gebaar, in elk woord van een andere man een poging ziet me mijn vriendin afhandig te maken. Achter elke gedachte schuilt een andere gedachte om mij te grazen te nemen. Het is zelfkwellend en een schuldigverklaring van onschuldigen waarbij heftigheid naar boven komt en mijn agressieve deel zich toont."

De zweefmolen stopte en Piazza stapte uit. Hij dacht na over die twee, zo verschillende episodes. Het ene van het gevoel dat hij er al was, het andere van gevoelens die hem vertelden dat hij nog zoveel moest leren. Zoveel leren op dat moeilijke vlak: de liefde. Het was echter wel een zeer

interessant gebied: door contact met vrouwen reisde men naar een andere wereld terwijl men toch gewoon tegenover elkaar stond. Het was de interessantste reis die men kon ondernemen, vond hij. Die 'andere' wezens waren zomaar dichtbij om ontdekt te worden. Dit was de ultieme truc van God: Men reisde naar Venus simpelweg door contact met hen!

Hij ging naar huis en at zijn avondmaal. Even later in zijn fauteuil was hij teleurgesteld geen tekst te zien want hij wilde graag meer weten om verder te groeien, zich te ontwikkelen, meer bewust te worden van zich zelf en de mensen om hem heen. Hij zou er hiervoor echter op uit moeten trekken en dat zou hij dan maar doen. Hij nam zich voor de volgende dag, een zondag, naar de dierentuin te gaan.

De volgende ochtend was hij moe van weer een obsessieve droom en hij wilde zijn vriendin even niet zien want het was hem te veel. Een bezoek aan een dierentuin was een goede afleiding. Met de trein ging hij naar Amsterdam waar hij de tram nam naar Artis. Met een rustiger gemoed liep hij tussen de dieren, die, naar Franciscus, onze broeders en zusters zijn, maar die hier achter dikke tralies zitten: echt onze vrienden zijn ze nog niet geworden. Met zijn vriendin had hij het over communicatie met dieren gehad en ze hadden er over gelezen en waren tot de conclusie gekomen dat er een groot terrein nog te ontdekken viel wat dit betreft, waarbij de communicatie natuurlijk niet met woorden ging maar op velerlei andere manieren. Piazza vond een rustig plekje bij de ijsberen die aan het ijsberen waren, maar dan niet op land, maar in het water: ééntje zwom telkens hetzelfde stukje op en neer. Piazza observeerde de dieren en bedacht dat hij eigenlijk naar zichzelf keek: een kop, vier poten, een lijf, een bek, allemaal hetzelfde. Alle levende wezens hadden dat; we zijn allemaal variaties op hetzelfde. Daardoor zijn we één, allemaal manifestaties van hetzelfde. Allemaal vormen voortgekomen uit die ene bron; de baarmoeder van moeder aarde waaruit alle vormen steeds weer worden geboren. Met de geest was het eigenlijk net zo: je zag in de ander jezelf, je spiegelde jezelf in de ander door te projecteren, dwz. dat van jou in de ander te leggen. Als je dat gewaar werd, moest je lachen, want wat je de ander toedichte, was van jezelf! Je was bezig in je gevangenis van het oordelen en hield je zo weg van de bron: de liefde. Daarbij dacht Piazza ook nog eens dat 'raar' niet bestond voor jezelf, maar alleen in relatie tot de ander, die kan je raar vinden en dus oordelen. God is geen mens en dus niet die 'ander' in deze zin, dus voor Hem/Haar bestaat er ook geen 'raar' dus oordeelt Hij/Zij (hij en zij) niet en daarom is God Liefde.

Piazza keek in het rond: daar zaten de wolven. De grote, boze wolf uit Roodkapje zat er ook. Hij was verkleed in grootmoeders tenue. Oh, nee, nou zitten we in de Efteling..., of lezen we in een sprookjesboek. Sprookjes, verhalen sprokkelen. Wizents, giraffen, neushoorns, olifanten die eerder 'langneuzen' zouden moeten worden genoemd en giraffen 'langnekken' en echt waar, er zat ook een mens en op het bordje stond 'tweevoeter'.

Piazza verliet de dierentuin om de mensentuin (nou ja, tuin, eerder 'betonnen jungle') weer binnen te gaan. Het stikte er van de 'tweevoeters' die voorrang hadden op 'zebrapaden'. (Vreemd niet? Daar zouden toch zebra's voorrang moeten hebben, net als de koeien in India, maar die hebben overal voorrang!)

Hij besloot wat te gaan drinken, koffie en hij zou er appeltaart bij nemen, bij de V&D aan het Rokin. Hij nam plaats aan het raam en keek naar de rondvaartboten (boten met vaart voor in de rondten) van rederij Kooij waarvoor hij nog als gids had gewerkt in zijn studentenjaren.

Piazza las in het boek dat verder ging met weergeven van episodes uit zijn leven:

“Emmaüs Haren. Haren is een piepklein dorpje dichtbij de Maas, bij Oss, bekend van de 'Harensmeid'. Emmaüs Haren werd bestierd door pater Jan Rio, een franciscaan. Dat sprak me

zeer aan omdat een oom van mij ook franciscaan was en een andere oom het was geweest. Het was een kleine, pittige persoon die ietwat scheef liep met grijze haren, een grijze baard en blauwe ogen. Ik kon bij hem vrijwilligerswerk doen. Dat was werken in de moestuin en tweedehands spullen die waren opgehaald, sorteren en in de winkel (een oude koeienstal) leggen. Na verloop van tijd reed ik ook mee op de wagen als bijrijder. We kwamen overal en haalden de gekste dingen op, van kasten tot vogelkooitjes, van boeken tot keukenservies. Op zaterdag was het markt, hetgeen altijd op dezelfde manier ging. Jan was overal zeer strikt in. Hij leefde een monnikenleven en was kluizenaar voor zijn orde, maar wel duidelijk met een rol naar de maatschappij. Jan was sterk van wil. en hij ging tot het uiterste met een doorzettingsvermogen dat bewondering opriep. Hij was een echte Godsdienaar en hield elke week mis bij de nonnen Clarissen te Megen. Soms ging ik mee en om zeven uur 's ochtends was ik getuige van 'overdracht' van iets hogers in de stille, sobere kapel. Pater Jan was wel slim maar geen intellectueel, dat liet hij, zeer bewust, aan anderen over. Hij had weinig boeken. Hij had zich ontdaan van ballast, materieel als wel geestelijk, een soort leeg maken zodat er ruimte was voor het essentiële, voor het ondergaan van het leven, het ervaren, iets waar ik zo naar op zoek was. Het was dan ook in die periode dat ik al mijn spullen weg deed, boeken, bed, meubilair. Alles. Ik had niets meer en intussen zocht ik naar een plek om verder te gaan. Daarvoor bezocht ik allerlei woongroepen want ik wilde in een groep wonen. Ik kwam in allerlei groepen in Nederland en ook in Frankrijk. In een groep daar, waarover later meer, ging het niet goed en via via kwam ik bij een imker terecht waar ik hielp met raten maken en bijenkasten schilderen. Ik had niets meer, ook geen geld, geen inkomen, alleen kost en inwoning voor het werk. De 'inwoning' was niet meer dan een tentje en de kost eenvoudig. Ik was ook een soort kinderoppas en hoorde de levensverhalen van de imker en zijn vriendin aan die krakers waren geweest in Maastricht en nu hun heil hadden gezocht in de Franse natuur. Ik had dus niets meer en zo lag ik op een gegeven moment onder de perzikboom en ontmoette het 'naakte bestaan'."

Piazza sloeg het boek dicht. "Ja, zo was het gegaan", dacht hij. Hij liep naar het station en zag het laatste werk van García Márquez in de etalage van een boekenwinkel. Het heette 'De aankomst' ('La Llegada'). Er werd in beschreven dat Márquez met de trein in Amsterdam aankwam, de stad in liep en in een etalage een boek zag liggen waarin beschreven werd dat hij met de trein in Amsterdam aankwam, de stad in liep en in een etalage een boek zag liggen waarin... Hij liep door naar het station en was blij toen hij weer thuis was. Het was weer een mooie dag geweest van een leven dat elke dag mooier werd. Als het klopte was hij nu iets over de helft van zijn leven en zou de tweede helft beter zijn dan de eerste want ingezet door de ontmoeting met zijn vriendin hetgeen de avond ervoor was voorspeld door een handlezeres. "Op de helft van je leven zul je de ware vinden", had ze gezegd. Dat zag er ook naar uit al was nu een obsessie zijn deel. Toch ging het beter. Het leven werd aangenamer. Nog niet zo lang was hij intensief bezig met astrologie, vooral in verband met relaties. Het noodlotsmeisje was Tweeling geweest en dat stond ook wel als positief in zijn horoscoop. Maar beter was één teken ervoor, Stier en nog beter een teken verder, Kreeft. Bij Kreeft hoort de planeet Maan en zijn maan stond in een sterk teken en, goed maar ook minder goed met andere planeten geaspecteerd (verbonden). Hij had dus duidelijk een 'maanstuk' dat goed bij Kreeft paste. Nog belangrijker was dat zijn Noordknoop, welke de bestemming aangeeft, in Kreeft stond en ook in het huis van Kreeft. Viel nu deze Noordknoop precies op de zon van zijn vriendin...! Dit kon geen toeval zijn, maar moest voorzien zijn!

Piazza nam weer plaats in zijn fauteuil die hij nog van zijn opa had geërfd en enigszins

versleten was, maar nog heerlijk zat. Hij sloeg, ondanks de eerste mededeling van het boek alleen tekst te geven indien hij er op uittrok, het boek toch open en er stond: “Nou, nu het toch zo goed met je gaat, voor thuis ook wat tekst, maar deze zal alleen over je jeugd gaan (totdat)...”

“Op de middelbare school leerde ik consciëntieus en hard en was tot en met de tweede of derde de beste van de klas. Ik was serieus, stil, teruggetrokken. Ik hoorde niet echt bij een groepje en was verbaasd dat je er bij hoorde als je een bepaald jasje droeg of rookte. Ik deed geen van beide en leidde dus een zwervend bestaan van groepje naar groepje met enkele andere 'zwervers'. Alleen als we weg gingen, op schoolreis, bloeide ik op. Zo gingen we twee keer naar Taizé in Frankrijk. Taizé is een religieuze ontmoetingsplaats voor katholieken en protestanten van over de hele wereld (nou ja, hele, het Oostblok was toen nog niet vertegenwoordigd met het ijzeren gordijn nog neergelaten). Het was een inspirerende plek. Je bad er met z'n allen, op je knieën, voorover met je hoofd tussen je armen, op zich steeds als mantra's herhalende teksten van Taizé liederen in meerdere talen. Dit drie keer per dag. Verder waren er discussiegroepen waar gepraat werd aan de hand van een Bijbels thema, werk en corveetijden. Het eten haalde je op een plastic dienblad waarbij iedereen in lange rijen langs de opschepplek ging. Het ontbijt was koffie met melk, thee of chocolademelk in een plastic kom en wat Frans stokbrood, stokoud soms...”

De telefoon ging. Piazza nam op. Het was zijn vriendin. Ze was erg kwaad over de zoveelste obsessiefantasie van hem. Waarom kon hij haar niet vertrouwen? Piazza zakte weg in schaamte en langzaam begon de fantasie te smelten en gleed weg uit zijn leven als een landschap dat men achter zich laat als men er uit rijdt. Men kan er echter altijd terugkomen. De vallei ligt er nu eenmaal, de mogelijkheid is er en menig maal zal men er in terugrijden maar hopelijk zal men ze ook steeds sneller verlaten want deze vallei is een woestenij. Er liggen doodshoofden tussen cactussen die nooit bloeien (noch de cactussen noch de doodshoofden). De grond is er zwart en korrelig. Er leven geen dieren. De zon schijnt er niet en ook de maan is er nooit geweest. De vallei bestaat niet. De vallei is de fantasie van de wantrouwige die ervoor kiest zijn leven te verbranden in domheid boven het genieten van het fruitige sap van het leven dat het bloed vol voedingsstof door het lijf doet gaan.

Piazza wist zijn vriendin te kalmeren en ging verder in zijn boek. Het boek was ineens een roman geworden waarin delen van zijn leven waren verwerkt!:

“Elise was vertrokken. Haar ijzeren vogel bracht haar naar de zoete tropen waar ze ging werken in een psychiatrisch dorp. Kenia was haar bestemming. P., haar vriend, hield zijn hart vast en sloeg zijn hand om het glas, ‘contentant liqueur’, slurpte het naar binnen en voelde zich na vier glazen rozig worden. Hij had zojuist kastanjes geraapt en had genoeg voor een maaltijd. Maaltijd, tijd om te ‘malen’. 'Malen', dat deed hij genoeg, net als nu over Elise, hoewel het malen nu even meer dromen werd. Wat was zij toch zoet, zoet als kastanjepuree. Als kastanjepuree en niet als honing, want dat product is teveel de hemel in geprezen in literatuur en in andere geschriften en de mede, de alcoholische drank gemaakt van honing, werd gezien als de drank van de goden. Nee, zoet als kastanjepuree waarbij deze ook nog zoeter is dan honing, lekkerder en door niemand bezongen, dus nog zuiver in haar smaak. Zij betast onbeladen je tong en smaakpupillen en in haar eenvoud staat zij heel dicht bij wat waar is. Wat zou hij haar missen, maar wat was ze nu even dichtbij.”

“Zo, dat is een mooi begin”, dacht Piazza toen hij het boek weer sloot. Ik ben benieuwd hoe dat